

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	EDU 437 Tarixin tədrisi metodikası, 6 AKTS
	Departament	Təhsil
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2023/24-cü tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	doktorant Kəmalə Mustafayeva
	E-mail:	kmustafayeva@khazar.org
	Telefon:	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	II gün (09:00-10:30); II gün (10:40-12:10) (Nərimanov korpusu)
	Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər	EDU 101 Təhsilə giriş	
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərslilər və əlavə ədəbiyyat	<p>Əsas dərslilər:</p> <ol style="list-style-type: none"> Mühazirə mətnləri M.M. Əmirov Tam orta məktəbdə tarixin fəal/interaktiv təlimi metodikası. Ali məktəblərin tarix fakültəsi tələbələri üçün dərs vəsaiti. Bakı, 2011/2014 M.M. Əmirov “Orta məktəbdə tarixin tədrisinin aktual problemləri” Bakı, 2009 Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan tarixi fənni üzrə təhsil proqramı (kurikulumu) (V-XI siniflər). Bakı, 2013 Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün Ümumi tarix fənni üzrə təhsil proqramı (kurikulumu) (VI-XI siniflər). Bakı, 2013 <p>Əlavə vəsaitlər:</p> <ol style="list-style-type: none"> İ. Cəbrayilov “Azərbaycan tarixinin tədrisi metodikası” Bakı, 2006 Akif Nəzərov. Müasir təlim texnologiyaları (Mühazirə xülasələri) dərs vəsaiti. Bakı, 2012 Z.Veysova. Fəal /interaktiv təlim: müəllimlər üçün vəsait. UNICEF, 2007, 154 səh. 	
Kursun təsviri	Tarixin tədrisi metodikası kursunda tələbələrə Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəblərində Azərbaycan tarixi və Ümumi tarix fənlərinin tədrisi prosesinin təşkili, müvafiq məktəb dərsliləri ilə işləmək, tarix fənninin tədrisi prosesində şagirdlərə bacarıq və vərdislərin aşılanması, tarixi anlayışların mənimsədilməsi metodikası öyrədilir. Kursun məzmun xəttini interaktiv dərslin müxtəlif modelləri və tipləri, fənlərarası və fəndaxili əlaqələndirmələr, sinifdənxaric iş metodikası təşkil edir.	
Kursun məqsədləri	Kursun əsas məqsədi məktəbdə tarix fənninin müasir interaktiv təlim metodikasının praktiki istiqamət və tələblərinin öyrədilməsidir. O cümlədən, gələcək tarix müəllimlərinin praktiki dərslin təşkilinə hazırlanmasıdır.	

Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	<p>Fənnin ümumi tədrisi prosesində tələbələr:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Məktəb tarix kursunun inkişafını biləcəkdir; • Azərbaycanda ümumtəhsil məktəblərində tarix təhsilinin müasir strukturunu mənimsəyəcəkdir; • Tarix dərslərində interaktiv metodları tətbiq etməyi bacaracaqdır; • İnteraktiv dərslərin müxtəlif modelləri ilə işləməyi bacaracaqdır; • Təlim məqsədlərini həyata keçirmək üçün məqsəduyğun üsul və formalardan istifadə etməyi bacaracaqdır; • Fəal təlim mühiti təmin edərək müəllim-şagird (həmçinin, şagird-şagird) əməkdaşlığını quraraq müstəqil öyrənmə mühitini təşkil etməyi bacaracaqdır; • Tarix dərslərinin tədrisi zamanı fəndaxili və fənlərarası inteqrasiya və sinifdaxaric işlərin təşkilini tətbiq etməyi bacaracaqdır; • Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilmə vasitələrindən istifadəni bacaracaqdır. 		
Tədris metodları	Məşğələ		+
	Qrup müzakirəsi		+
	Praktiki tapşırıqlar		+
	Praktiki məsələnin təhlili		+
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Praktiki dərslər		10
	Tapşırıq		10
	Yoxlama (quiz)		10
	Qrup işi		5
	Aralıq imtahanı		30
	Final imtahanı		35
	Yekun		100
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	<p>Praktiki dərslər Tələbə öz istəyi ilə ümumtəhsil məktəblərinin V-XI siniflərini əhatə edən Azərbaycan tarixi və Ümumi tarix fənləri üzrə mövzulardan birini seçərək interaktiv təlim metodlarından istifadə edərək hazırlamalıdır. Praktiki dərslərin təqdimatında tələbə müəllim funksiyasında çıxış etməlidir, digər tələbələr şagird funksiyasında çıxış edərək dərsləri təqdim edən tələbə ilə diskussiyalar aparmalıdır. Burada məqsəd gələcəyin müəllimi olan tələbənin dərslər hazırlama və təqdim etmə bacarığının inkişaf etdirilməsidir.</p> <p>Müddəti: Aralıq imtahanından sonra noyabr və dekabr ayları ərzində dərslər təqdimatları təhvil verilməlidir. Sonuncu dərslər həftəsindən sonra təqdimat etmək üçün əlavə vaxt verilmir. Hər bir tələbəyə təqdimat üçün 10-15 dəqiqə vaxt ayrılır. Tələbələrin öz istəyi ilə praktik dərslər hazırladıqları günə maksimum 5 tələbə üçün vaxt ayrılır. Noyabr ayından etibarən təqdimat üçün günlər cədvəl şəklində salınacaqdır. Dərslər 15-20 dəqiqə ərzində həyata keçirilməlidir. Dərslər əsasən interaktiv dərslərin 7 mərhələsinin təşkili, müəllim-şagird əməkdaşlığının təmin olunması əsas götürülməkdir.</p> <p>Qeyd: Prezentasiya Power Point və ya başqa platformalardan istifadə etməklə</p>		

hazırlanmalıdır. Tələbə öz təqdimatını dərsi təqdim etməzdən ən azı 2 gün öncə müəllimə elektron poçt ünvanından göndərməli və ya Microsoft Teams platformasında fənn üçün açılan qrupda öz adına qovluq açıb yerləşdirməlidir. Plagiat və köçürmə olan işlər qəbul edilməyəcəkdir.

Tapşırıq

Fənn müəllimi tərəfindən əsasən praktiki tətbiq olunacaq mövzular üzrə semestr müddətində 3 dəfə veriləcək. Tələbələr tapşırığı fərdi şəkildə hazırlamalı və dərstdə təqdim etməlidir. Məzmunundan asılı olaraq, tapşırıqlar Word, Power Point və ya esse formasında, həmçinin, qrafik və ya cədvəl formasında tələb olunacaqdır. Hər bir tapşırıq maksimum 2 balla qiymətləndiriləcək. Yazılı şəkildə olan tapşırıqların həcmi 1 səhifədən artıq olmamalıdır. **Tapşırığın mütləq tələbə tərəfindən oxunub təqdim edilməsi tələb olunur. Bu tapşırığın məqsədi gələcək müəllimlərin təqdim etmə, qısa müddətdə kiçik araşdırma aparmaq vərdişlərinin formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsidir.**

Yoxlama (quiz)

Birinci yoxlama noyabr ayının ilk həftəsi aralıq imtahanından öncə (5 bal), ikincisi isə dekabrın üçüncü həftəsi final imtahanından öncə (5 bal) nəzərdə tutulur. Hər iki yoxlamada 2,5 ballıq 2 açıq sual veriləcəkdir. Hər bir yoxlamaya 20-30 dəqiqə vaxt ayrılır. Köçürmə halında yoxlama işi ləğv edilir. **Yoxlamanın məqsədi keçilən mövzular üzrə biliklərin möhkəmləndirilməsi, tələbələrin imtahanda açıq sualların cavablandırılmasına hazırlıqlı olmasına kömək etməkdir. Yoxlamada iştirak etməyən tələbə üçün yenidən yoxlama keçirilmir.**

İstisna: Fakültə dekanlığına tələbə öncədən üzrlü səbəbdən (ailəvi vəziyyət və səhhətlə bağlı) yoxlama işində iştirak edə bilməyəcəyi haqda məlumat vermişsə, və ya sonra bununla əlaqədar hər hansı bir sənəd (ərizə və ya arayış) təqdim edibsə, yalnız bu halda tələbəyə yenidən yoxlama keçirilə bilər.

Qrup işi

Dərs prosesi müddətində keçilən mövzularla bağlı qrup tapşırıqları veriləcəkdir. Tələbələr qrup sayından asılı olaraq 4-5 nəfərlik qruplar şəklində verilən tapşırıqları yerinə yetirməlidirlər. Qrup işinin nəticələri açıqlandığı zaman bir qrup digər qrupa sual verə və öz fikirlərini qeyd edə bilər.

Davamiyyət

Tələbələrin bütün dərslərdə iştirakı vacibdir. Dərsə 10 dəqiqə gecikən tələbəyə qayıb yazılır. Buna baxmayaraq, tələbə dərslər saatına buraxılır. Tələbələr müəyyən səbəblərdən (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) dərslərin buraxılması haqqında məlumatı fakültə dekanlığına təqdim etməlidirlər. 25%-dən artıq dərs buraxan tələbələr imtahana buraxılmır.

İmtahanlar

Aralıq imtahanı oktyabr ayında tədris olunan mövzular üzrə, final imtahanı noyabr və dekabr ayında tədris olunan mövzular əsasında keçiriləcəkdir. Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahanın buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur.

Fənni bitirmək qaydası

	<p>Univesitetin qaydalarına müvafiq olaraq kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60% və daha yuxarı hesab edilir. Kəsri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il təkrarən götürə bilər.</p> <p>İmtahan qaydalarının pozuntuları</p> <p>Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürmələr qadağandır. Bu qaydaya əməl etməyən tələbənin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiymət ilə imtahandan kənarlaşdırılır.</p> <p>Tələbənin davranış qaydaları</p> <p>Dərs zamanı dərs prosesini pozmağa və ya qeyri-etik hərəkətlər etməyə, həmçinin tələbələrin icazəsiz müzakirələrinə və mobil telefondan istifadəsinə icazə verilmir.</p>
--	--

Cədvəl (dəyişdirilə bilər)

Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.	19.09.2023	Sillabusla tanışlıq. Tarixin tədrisi metodikasına fənninə giriş. Tarix təliminin məqsədi.	2. I Bölmə, səh 9-15
2.	26.09.2023	Məktəb tarix kursunun inkişaf mərhələləri	2. II Bölmə, səh. 29-41
3.	03.09.2023	Məktəb tarix dərsliyi. Tarix təliminin idrakı, psixoloji, didaktik əsasları	2. V Bölmə, səh 91-115 2. VI Bölmə, səh 115-137
4.	10.10.2023	Tarix təhsili və təlimi. Təlim metodları və onların təsnifatı	2. XI-XIV Bölmə, səh. 247-321;
5.	17.10.2023	Tarix təhsilinin müasir sistemi və məzmunu. Müasir təhsildə məzmun standartları	2. III Bölmə, səh. 64-72. 5. II Fəsil, səh. 9, 14, 24-25
6.	24.10.2023	Tarix dərslərinin tədrisi zamanı fəndaxili və fənlərarası inteqrasiya	2. I Bölmə, səh. 17-19, XV Bölmə, səh, 330,
7.	31.10.2023	Tarix təliminin təşkilinə verilən əsas tələblər	4. səh. 49-55
8.	07.11.2023	Tarix dərslərində əsas təlim metodları. Ənənəvi və müasir dərsin paradıqları Aralıq imtahanı (I-VIII mövzular)	4. səh. 56-62
9.	14.11.2023	Fəal təlim metodları və onların tətbiqi yolları	4. səh. 42-56
10.	21.11.2023	İnteraktiv təlimin təşkilində istifadə olunan iş formaları və texnikalar.	2. səh. 47, 9. Səh 63-66
11.	28.11.2023	Tarix dərslərinin strukturu. İnteraktiv dərslərin müxtəlif modelləri.	4. səh. 60-62, 66-75
12.	05.12.2023	Şagirdlərin biliklərinin yoxlanılması və qiymətləndirilməsi	2. XVIII Bölmə, səh. 583-621
13.	12.12.2023	Şagirdlərin tarixi biliklərinin formalaşması və tarixi anlayışlar üzrə iş	2. VIII Bölmə, səh. 186-193;
14.	19.12.2023	Tarix müəlliminin təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması. Təhsilin məzmununu əks etdirən sənədlər	4. Səh. 75-95; 2. III Bölmə, səh. 55-64
15.	26.12.2023	Sinifdən xaric iş və onun tarixin tədrisində rolu	2. XXX Bölmə, səh. 629-641;
Final imtahanı			

